

3. Товканець Г. В., Лендел Л. В. (2019). Просодичні особливості соціопедагогічної комунікації. Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки: збірник наукових праць. Чернігів. Вип. 1(157).С.229-232.

ТОВКАНЕЦЬ Г.В.,
АНДРАШКО О.І.,

Мукачівський державний університет, Україна

ПРИНЦИПИ І ПІДХОДИ У РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Нова українська школа виразно відображає дитиноцентровану особистісно зорієнтовану спрямованість початкової освіти. Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості. Водночас науковці підкреслюють, що важливим є врахування не лише актуальних потреб сучасної дитини, а й закладення потенціалу для її перспективного розвитку, готовності продовжувати навчання в базовій школі [4].

Сучасна система освіти, і особливо початкова школа як її базова, основна ступінь, вимагає особливої уваги і підтримки держави, цілеспрямованого реформування і вдосконалення системи оцінки якості змін, врахування державної політики в галузі освіти. Принципами державної політики в галузі освіти є:

- гуманістичний характер освіти, пріоритет загальнолюдських цінностей, життя і здоров'я людини, вільного розвитку особистості;
- виховання громадянськості, працьовитості, поваги до прав і свобод людини, любові до навколишньої природи, Батьківщини, родини;
- єдність федерального освітнього простору, захист і розвиток системою освіти національних культур, регіональних культурних традицій і особливостей в умовах багатонаціональної держави;
- загальнодоступність освіти, адаптивність системи освіти до рівнів і особливостей розвитку та підготовки учнів, вихованців;
- світський характер освіти в державних і комунальних навчальних закладах;
- свобода і плюралізм в освіті;
- демократичний, державно-громадський характер управління освітою, автономність освітніх установ [1]

Разом з тим потрібно акцентувати увагу на принципах створення програм для початкової школи, серед яких:

- відповідність змісту програми індивідуальним особливостям дітей (інтелектуальним, фізичним, пізнавальним);
- узгодження цілей предмету з очікуваними результатами і змістом;
- доступності і науковості змісту і практичної спрямованості результатів;
- наступності і перспективності змісту для розвитку дитини;
- логічність, послідовність і достатність засвоєння учнями предметних компетентностей;
- взаємопов'язаність формування у кожній освітній галузі ключових і предметних компетентностей;

– принцип можливостей реалізації вчителем змісту освіти через предмети або інтегровані курси;

– принцип можливостей адаптації програми залежно від умов навчання [4].

Сучасна школа має стати осередком культурно-освітнього середовища, що передбачає підвищення загальної культури усіх суб'єктів освітнього процесу і самоцінності кожної особистості, виховання на національних і загально-людських цінностях.

«Нова українська школа» має готувати своїх вихованців до життя в демократичному громадянському суспільстві, розвивати у них креативність та ініціативність, формувати вміння критично мислити, приймати адекватні рішення і нести за них відповідальність, мотивувати до навчання впродовж життя, виховувати громадянина і патріота України, толерантну особистість, здатну спілкуватися і взаємодіяти з представниками різних культур» – зауважує О. Ляшенко [2].

Саме початкова школа (1-4 кл.) забезпечує різнобічний розвиток дитини відповідно до її вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей, формування необхідних базових компетентностей, життєвих і соціальних навичок, які потрібні для продовження навчання на наступному рівні [1].

Засадами сучасного освітнього процесу в початковій школі є гуманізм як система ідей і поглядів на людину як на найбільшу соціальну цінність, створення умов для її повноцінного життя і психофізичного, духовного та соціального розвитку; патріотизм як особливе, тобто безумовне і високосмислове почуття-цінність, яка характеризує ставлення особистості до народу, Батьківщини, держави та до самої себе, базовими складниками якого виступають любов до народу, родини, діяльнісна відданість справі, суспільно значуща цілеспрямованість, гуманістична моральність, готовність до самопожертви, почуття власної гідності [3, с. 8]. Не менш важливою є повага, яка виявляється у повазі до особистості учня, незалежно від його віку, статусу та національної приналежності, дотримання прав і свобод, недопустимість приниження честі та гідності, фізичного або психічного насильства, дискримінації за будь-якими ознаками та орієнтує на взаємоповагу педагогів, учнів, батьків.

Список використаних джерел

1. Закон про освіту. URL: zakon.rada.gov.
2. Ляшенко О. Пріоритети розвитку української школи в умовах реформування освіти URL: file:///C:/Documents%20and%20Settings/Admin.
3. Програма «Нова українська школа» у по ступі до цінностей: Київ, 2018. 40 с.
4. Савченко О.Я. Початкова освіта в контексті ідей нової української школи. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>